

Голубе кладовище

Володимир Підпалий

ГОЛУБЕ КЛАДОВИЩЕ

Поліфонія

Перун стояв у Києві на Перуновім горбі.
З прийняттям християнства його скинули у Дніпро.
З Української радянської енциклопедії

1

Ячали лебеді. Ячали.
Чого тужили чи за ким?
А на Дніпрі старі причали
окутались у пил і дим.
Човни шугали. Люди бігли,
котився місяць в пащу дна...
Ячали лебеді й летіли
під руку бога Перуна...

2

Ой глядіть, наврочите
ще біди.
А чого ж ви хочете,
лебеді?
- Хлібчика, голубе,
хлібчика, -
на листку капустянім
випічка.
Воленьки, сизий,
волечки -
кажуть, що проходила
ондечки...
Ой глядіть, наврочите
ще біди.
Чи пропасти хочете,
лебеді?
Час такий невірний -

кайтесь!

Плакати невільно –
знайте!

ПЛАЧ РАБА

Ну для чого руки мені,
як не маю чого робити?
Ну для чого ноги мені,
як не маю землі ходити?
Ну для чого мені голова,
коли думи у ній немає?
Ну для чого мені права –
раб на право права не має!

Була віра – веселий грім.
Був Перун – моя віра в нім.

Накричали ворони страшні,
наячали лебеді мені,
що немає більше Перуна,
що у цьому не моя вина,
бо відроду вільних рук не мав,
бо в руках я списа не тримав;
не шукали ноги стремена;
не пролив кривавого вина
на столи шовкової трави.

Будьте тричі przeklęti ви!

4

Ой глядіть, наврочите
ще біди!
Чи пропасти хочете,
лебеді!
Час такий невірний –
знайте!
Плакати невільно –
кайтесь!

5

Вставай, воскова Чайчихо,
пощо тобі, бабо, мари?
Тіло болить і руки –
таж ми хлібодарів рід!
Сьогодні в селі субота.
В хатах пахне опара,
сходяться внуки і правнуки –
в'язальниці й косарі...
Через село простяглася
до тебе черга, Чайчихо!
...Виносять дубове віко
у чорних, мов кров, хрестах...
Тобі на стогуні видно.
Чого ж тоді, бабо, тихо?
Чом слово твоє скували
на вічні віки вуста?
А те, що колись раділо,
лишили на лаві білій;
а те, що сміялось, гнівилось –
опало дощами слив...
Вставай, воскова Чайчихо,
щоб люди плакати сміли,
щоб слово твоє, Чайчихо,
на цвинтар не понесли!

6

Ой глядіть, наврочите
ще біди!
Чи пропасти хочете,
лебеді!
Час такий невірний –
знайте!
Плакати невільно –
кайтесь!

ЕПІЛОГ

Нових часів – нові скрижалі.
Приспій дитиною жагу...

У сплячці ящірки лежали

в його зеленому моху.
Наснилось їм далеке літо:
– Мерщій покинь хвоста! Покинь! –
де трави пахнуть соковито,
де сохне солоно полин;
де в небі плаває шуліка,
сховавши хижі пазурі;
де тиша мудра і велика
летить в одвічній з часом грі...
У сплячці ящірки лежали.
Їм снились лементи погонь.

Вони не виповзуть
ножами
на захист
ідола свого!
1964